

Höftfraktur - medial collumfraktur osteosyntes med spik eller skruv i collum alternativt halvprotes

Gäller för: Anestesikliniken Växjö

Utförs på: Operationsenheten Växjö

Faktaägare: Anna-Marit Löfmark, medicinskt ledningsansvarig läkare, operationsenheten Växjö.

Skribenter: Anette Jonasson, Ingrid Wilhelmsson, Emma Frejd, Fredrik Kullberg, Marie Bomberhult, Jenny Backe, Eva Hagelberg, Anette Asthede Rydström.

1 Innehållsförteckning

2	Indikation	2
3	Preoperativa förberedelser.....	2
3.1	Patient:.....	2
3.2	Anestesi:.....	2
3.3	Operation:.....	2
4	Särskilda observanda.....	3
4.1	Anestesigång:.....	3
4.2	Operationsgång.....	3
5	Position.....	3
5.1	Skruv eller spik i collum:	3
5.2	Halvprotes:	4
6	Utrustning	4
7	Hygien.....	4
8	Elimination.....	4
9	Anestesi.....	4
9.1	Operation som utförs i rygggläge:.....	4
9.2	Operation som utförs i sidoläge:.....	5
10	Läkemedel övriga	5
11	Steril utrustning	5
12	Peroperativ vård.....	5
13	Postop	5

13.1 Mobilisering.....	5
13.2 Hud.....	5

2 Indikation

Fraktur på lårbenshalsen.

3 Preoperativa förberedelser

3.1 Patient:

Förbereds enligt sedvanliga rutiner inför operation:

- Kontroll enligt WHO:s checklista för säker kirurgi.
- [Akuta operationer-rutiner och prioriteringar](#)
- [Preoperativa rutiner för slutenvårds- och dagkirurgiska patienter](#)
- [Preoperativa undersökningar inför operation på anestesikliniken](#)
- [Premedicinering till barn anestesikliniken](#)
- [Premedicinering av vuxna inför operation](#)
- [Preoperativ helkroppsdusch och hårvaskning](#) - Lokala riktlinjer.
- [Preoperativa åtgärder för att undvika förväxlingar i samband med operativa ingrepp](#) - Operatör ska sidomarkera aktuell kroppsdel före anestesistart.

3.2 Anestesi:

- [Rutiner för blodgruppering och BAS-test/blodbeställning på ortopedsektionen](#) – lokala anvisningar.
- Blodgruppering: Ja.
- Bastest: Ja.
- Vidta nödvändiga profylaktiska åtgärder för att undvika peroperativ hypotermi, [Hypotermi – perioperativ profylax och behandling](#).

3.3 Operation:

Plocka fram följande utrustning:

Skruv eller spik i collum:

- extensionstopp med pjäxa.
- blå dyna + rem till armen på den sida som ska opereras.
- benstöd till det friska benet.
- armbord till armen på friska sidan.

Halvprotes:

- Höftstöd samt en förpackning med engångskuddar.
- Blå kort dyna.
- Stor kudde.
- Benremmar.
- Armbord 1 st.
- Sidelägeskudde.
- Narkosbåge.
- Håravkortning vid behov.
- Höftplastiker och uppdukning inför dessa ska ske på en ultraren sal (sal 2-5).

4 Särskilda observanda

4.1 Anestesigång:

- Efter anestesistart kontaktas operatör samt antibiotikabehandling startas enligt riktlinjer – [Antibiotikaproylax vid ortopedisk kirurgi](#) och [Antibiotika beredning av injektion/fusion](#) – Vårdhandboken.
- Ta gärna ett prov venöst/arteriellt och mät Hb-värde vid ankomst till operationsavdelningen.

4.2 Operationsgång

Skruv eller spik i collum:

Sluten reposition av fraktur. Efter reponering sätts skruvar eller spikar genom collum med hjälp av genomlysning.

Halvprotes:

En höftprotesoperation innebär att lårbenets huvud och lårbenshals ersätts med konstgjorda delar av metall och plast.

Ledkulan (caput) luxeras ur ledskålen (acetabelum). Lårbenshalsen (collum) sågas av. Lårbenet (femur) prepareras sedan med raspar. Vald femurprotes fästs med bencement.

På femurprotesen fästs ett megahuvud. Detta reponeras sedan in i ledskålen.

5 Position

5.1 Skruv eller spik i collum:

För position, [se länk](#) till collumuppläggning.

För position, [se länk](#) till uppläggning av femurkondylsträck extentionstopp.

5.2 Halvprotes:

För position, [se länk](#) till höftprotesuppläggning.

6 Utrustning

- G-båge ev. – strålskyddskläder till personalen.
- Sug- och diatermistapel.
- Bairhugger.
- Ranger.
- Benlyft.
- Trampa med utsug för cement.
- Ev. motorenhet till borr/såg.

7 Hygien

- Mössa.
- Munskydd för all personal nära operationsområdet.
- [Arbetsklädsel](#)-lokala anvisningar.
- [Personalföreskrifter för operationsavdelning](#) – Vårdhandboken.

8 Elimination

- Korttids-KAD sätts på patienten enligt ordination av anestesiläkare. Avlägsnas postoperativt på oppvårkningsavdelningen.
- [Övervakning av urinblåsa i samband med operation-vuxna patienter](#) – lokala anvisningar.

9 Anestesi

9.1 Operation som utförs i ryggläge:

Patienten sederas i sin säng med Propofol/Rapifen och flyttas över till operationsbordet.

Utförande: Spinal anestesi. Sedering med propofol efter behov.

Alternativt Larynxmaskanestesi, anestesiläkemedel anpassas efter patientens tillstånd.

Intubation respektive artärnål på specifik indikation.

9.2 Operation som utförs i sidoläge:

Patienten sederas i sin säng med Propofol/Rapifen och flyttas över till operationsbordet.

Utförande: Spinal anestesi. Sedering med propofol efter behov.

Alternativt Intubationsanestesi, anestesi-läkemedel anpassas efter patientens tillstånd.

Artärnål på specifik indikation.

10 Läkemedel övriga

[PONV profylax – Lokala riktlinjer](#)

Överväg högdos Betapred 4mg/ml 2-3ml i smärtstillande syfte.

11 Steril utrustning

Se plocklistor i pärm ”Ortoped operationer” och på [G-servern](#).

- Collumfraktur
- Höftprotes – halvprotes

12 Peroperativ vård

[Peroperativ vård](#) – Vårdhandboken.

13 Postop

[Generell Vårdplan Postop](#)

13.1 Mobilisering

Får vändas på sidorna, även den opererade sidan beroende på smärta. Mobiliseras efter ork och smärta.

13.2 Hud

Risk för trycksår kan förekomma vid spinalanestesi. Båda hämlarna bör avlastas med små kuddar under smalbenen.

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare.